

Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 27.05.2019 по 31.05.2019

2019/19

Дата прийняття:	28/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	28/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KHAMKHOYEVA AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 6636/09 and 9 others – see appended list)</i>
Зміст:	<p>Заявники, громадяни Росії, на час подій проживали або в Республіці Чечня, або в Республіці Інгушетія, регіоні, що межує з Чечнею. Вони є близькими родичами осіб, які зникли безвісти в 2000–2006 роках після стверджуваного незаконного затримання військовими. В кожній із заяв, об'єднаних у цій справі, події мали місце на території, яка перебувала під контролем військових сил Російської Федерації. Заявники не отримали жодних відомостей про зниклих родичів.</p> <p>У кожній зі справ заявники скаржилися на дії правоохоронних органів, у результаті чого було відкрито кілька кримінальних проваджень. Розслідування у кожній зі справ декілька разів зупинялося та відновлювалося знову; їх тривалість становила декілька років, проте результативність таких розслідувань не була достатньою. Заявники також зверталися до органів влади із заявами про отримання інформації про родичів та допомоги у їх пошуку, проте у відповідь отримали лише формальні відповіді або ж не отримали їх взагалі.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (право на життя) в матеріальному аспекті.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції щодо непроведення ефективного розслідування обставин зникнення родичів заявників.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку з реакцією держави на зникнення родичів заявників та їх страждання у зв'язку з цим.</p> <p>Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість) у зв'язку з незаконним затриманням родичів заявників, за винятком М. Дадулагова та Р. Башаєва.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 2 Конвенції щодо всіх заявників за винятком заявників по справах «Ібаєва проти Росії» та «Башаєва проти Росії».</p> <p>Порушення статті 13 у поєднанні зі статтею 3 Конвенції щодо заявників за скаргами «Давлетбаєва та інші проти Росії», «Обругови проти Росії», «Башаєва та інші проти Росії», «Очерхалідзеві проти Росії», «Мажиєва та інші проти Росії», «Садикові проти Росії».</p>

Дата прийняття:	28/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	28/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF UDUT v. RUSSIA <i>(Application no. 1115/10)</i>
Зміст:	<p>Заявник скаржився на непроведення ефективного розслідування обставин смерті його дочки.</p> <p>8 травня 2007 року дочка заявника З. була знайдена повішеною у своїй квартирі, де вона проживала разом зі своїм чоловіком та двома неповнолітніми дітьми.</p> <p>Цього ж дня правоохоронні органи були проінформовані про смерть З., вони провели огляд місця події та тіла дочки заявника; отримали показання осіб, які мали контакти із З. до її смерті та постановили рішення про проведення судово-медичної експертизи тіла З.</p> <p>За висновками розтину З. померла в результаті механічної асфіксії, спричиненої самоповішенням. Окрім странгуляційної борозни на тілі З. були виявлені численні тілесні ушкодження, садна та крововиливи, які були нанесені до смерті З. Окрім іншого, в крові З. було знайдено етиловий спирт, тобто З. перебувала в стані алкогольного сп'яніння.</p> <p>У травні-червні 2007 року заявник подав скарги до обласної прокуратури, вимагаючи відкриття кримінального провадження проти його зятя Ч., оскільки той регулярно бив З. та застосовував до неї насильство.</p> <p>Між 18 травня 2007 року та 14 жовтня 2009 року слідчий постановив 19 рішень про відмову у відкритті кримінального провадження за фактом смерті З. Попереднє досудове розслідування встановило, що З., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, після сварки зі своїм чоловіком вчинила самогубство шляхом повішення.</p> <p>В подальшому, у 2008 році слідчий встановив факт наявності елементів складу злочину в діях Ч. у період між 19 червня 2006 року та 8 травня 2007 року з приводу регулярного побиття та фізичного насилля стосовно його дружини. Матеріали за цим фактом були передані до органів поліції.</p> <p>Надалі, сімнадцять разів органи поліції приймали рішення про відмову у відкритті кримінального провадження проти Ч. Однак, прокурор такі рішення скасовував як незаконні та необґрунтовані.</p> <p>13 листопада 2009 року заявник подав скаргу до обласної прокуратури з вимогою провести всі необхідні процесуальні дії для встановлення обставин смерті його дочки. Того ж дня перший</p>

	<p>заступник прокурора обласної прокуратури постановив рішення, що дійсно мало місце недотримання вимог закону та принципу оперативності при розслідуванні смерті З., що порушило права заявника.</p> <p>15 грудня 2009 року слідчий ухвалив постанову про відмову у відкритті кримінального провадження за фактом смерті З.</p> <p>24 червня 2010 року проти Ч. було відкрито кримінальне провадження, а заявника було визнано потерпілим у цій справі.</p> <p>13 квітня 2011 року дії Ч. було перекваліфіковано на нанесення побоїв, проте обвинувачення за цією статтею не могли бути пред'явлені без заяви потерпілої особи. Відповідно до положень кримінально-процесуального законодавства провадження щодо Ч. було припинено.</p> <p>16 вересня 2011 року керівник слідчого управління Слідчого комітету Російської Федерації в Архангельській області скасував постанову слідчого від 15 грудня 2009 року як необґрунтовану, зауваживши, що слідчий не врахував інформацію щодо фактів побиття та приниження З. її чоловіком.</p> <p>19 вересня 2011 року було відкрито кримінальне провадження проти Ч. за підозрою у доведенні до самогубства.</p> <p>Але 20 вересня 2011 року заступник прокурора обласної прокуратури скасував рішення про відкриття кримінального провадження проти Ч.</p> <p>Надалі, 24 жовтня 2011 року, в результаті попереднього досудового розслідування було прийнято рішення про відмову у відкритті кримінального провадження з причини відсутності в діях Ч. складу злочину.</p> <p>Заявник оскаржив таке рішення в судовому порядку, проте суд 10 вересня 2013 року визнав таке рішення законним і обґрунтованим.</p> <p>Окрім того, у квітні 2009 року заявник ініціював цивільне провадження проти Міністерства фінансів РФ, від якого вимагав відшкодування моральної шкоди, заподіяної неефективним розслідуванням обставин смерті його дочки.</p> <p>5 червня 2009 року міський суд відхилив скаргу заявника.</p> <p>16 липня 2009 року регіональний суд, розглянувши справу в апеляційному порядку, підтримав попереднє рішення міського суду.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у її процесуальному аспекті.

Дата прийняття:	28/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	28/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SAMOYLOV v. RUSSIA (Application no. 1750/11)
Зміст:	<p>Із 1995 року до виходу на пенсію 21 серпня 2006 року заявник обіймав посаду прокурора Північно-Західного округу Москви.</p> <p>29 травня 2007 року Московська місцева прокуратура порушила кримінальне провадження щодо діяльності групи колишніх та нинішніх працівників та посадових осіб правоохоронних органів.</p> <p>24 квітня 2008 року заявника було затримано та поміщено під варту на період розслідування та судового провадження.</p> <p>23 липня 2009 року прокурор завершив розслідування щодо п'ятнадцяти обвинувачених, включаючи заявника, і направив матеріали проваджень до Московського міського суду.</p> <p>5 серпня цього ж року суд першої інстанції провів підготовче судове засідання та вирішив здійснювати розгляд провадження у закритому судовому засіданні, обґрунтовуючи це наявністю інформації, що містить державну таємницю в матеріалах проваджень.</p> <p>24 травня 2010 року суд присяжних постановив обвинувальний вирок у справі заявника.</p> <p>9 червня 2010 року міський суд призначив заявникові покарання у виді 9 років позбавлення волі зі сплатою штрафу у розмірі 500 000 рублів. Заявник подав апеляційну скаргу, в якій скаржився на порушення принципу публічності судового розгляду (що в подальшому також стало підставою скарги заявника до ЄСПЛ за пунктом 1 статті 6 Конвенції).</p> <p>16 листопада 2010 року Верховний суд Російської Федерації провів апеляційне слухання по цій справі. Під час судового засідання було заслухано прокурора, цивільного учасника, сторону захисту, у т.ч. заявника та його адвоката. Верховний суд РФ залишив вирок без змін по суті, лише зменшивши призначене заявникові покарання до восьми років позбавлення волі. Щодо скарги заявника з приводу гласності і відкритості судового провадження суд касаційної інстанції підтвердив доводи суду першої інстанції стосовно необхідності судового провадження у закритому судовому засіданні.</p> <p>10 вересня 2009 року головний національний телеканал транслював програму, в якій висвітлювались обставини кримінального провадження стосовно заявника. Ведучий стверджував, що, обіймаючи посаду прокурора, заявник жив не на трудові доходи, а</p>

	<p>вартість його власності значно перевищувала його дохід. Окрім іншого, ведучий запевняв, що будинок заявника оцінений у 2 млн. доларів США. Зокрема, в програмі було використано фотографію заявника в форменому одязі, в інших кадрах було показано будинок заявника, його інтер'єр, а також податкові декларації заявника та членів його родини. У невстановлену дату заявник та його дружина звернулися з позовом до суду проти телеканалу, стверджуючи, що телеканал не отримав їхньої згоди на обробку та висвітлення їхніх персональних даних. 18 травня 2010 року суд першої інстанції відхилив позов заявника та його дружини, що в подальшому стало підставою для скарги заявника до ЄСПЛ також за статтею 8 Конвенції.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Скаргу за статтею 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) визнано неприйнятною.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>28/05/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>28/05/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF YERMAKOVICH v. RUSSIA <i>(Application no. 35237/14)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>1 серпня 2000 року Міністерство внутрішніх справ Республіки Білорусь видало наказ про затримання заявника у зв'язку з підозрою у вчиненні декількох кримінальних правопорушень. У невстановлену дату дані заявника були включені до міжнародної бази осіб, які перебувають у розшуку.</p> <p>18 лютого 2014 року заявника було затримано в м. Люберці Московської області.</p> <p>20 лютого 2014 року Люберський місцевий суд постановив ухвалу про обрання до заявника запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою на 40 діб в очікуванні екстрадиційного арешту до Білорусі.</p> <p>28 березня 2014 року суд продовжив заявникові обраний раніше запобіжний захід до 18 серпня 2014 року.</p> <p>18 серпня 2014 року суд повторно продовжив заявникові запобіжний захід у вигляді тримання під вартою до 18 лютого 2015 року.</p> <p>18 вересня 2014 року була розглянута апеляція заявника на рішення суду про продовження запобіжного заходу, проте вона задоволена не була, а оскаржуване рішення було залишено в силі. Заявник не був присутній під час цього слухання, проте в судових засіданнях були присутні його захисники.</p>

	<p>10 лютого 2015 року місцева прокуратура звільнила заявника та поклала на нього обов'язок не покидати межі міста.</p> <p>20 серпня та 21 вересня 2015 року слідчий комітет Республіки Білорусь припинив досудове розслідування щодо заявника.</p> <p>4 лютого 2016 року місцева прокуратура припинила процедуру екстрадиційного арешту проти заявника.</p> <p>Заявник скаржився, що умови його перебування під вартою та переміщення були принизливими та не відповідали вимогам статті 3 Конвенції.</p> <p>Окрім іншого, заявник стверджував, що в нього не було ефективних засобів правового захисту щодо рішення суду від 18 серпня 2014 року про продовження строку перебування під вартою.</p> <p>Заявник наголошував, що також відбулося порушення його права на приватне та сімейне життя, зважаючи на відсутність побачень з рідними під час перебування під вартою в рамках процедури екстрадиційного арешту.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).</p> <p>Відсутність порушення пункту 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість).</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) у зв'язку із відсутністю побачень із сім'єю.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>28/05/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>28/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF LIBLIK AND OTHERS v. ESTONIA</u> <i>(Applications nos. 173/15 and 5 others – see appended list)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявниками у цій справі виступали четверо громадян Естонії та дві компанії з обмеженою відповідальністю, розташовані у Талліні. У період з серпня 2005 року по жовтень 2006 року Служба внутрішньої безпеки здійснювала нагляд за першим, другим та третім заявниками. Третій заявник, окрім іншого, обіймав посаду члена наглядової ради двох компаній-заявників. У результаті операції було встановлено зв'язок між четвертим заявником і людьми, які перебували під спостереженням та чії розмови прослуховувалися та перехоплювалися.</p> <p>У подальшому заявникам було пред'явлено обвинувачення у вчиненні корупційних діянь в особливо великих розмірах, пов'язаних з обміном земельних ділянок, розташованих у природоохоронних зонах.</p>

	<p>У вересні 2005 року, під час досудового розслідування, другий заявник виявив у своєму кабінеті пристрій спостереження. Надалі відбулись обшуки офісів першого та третього заявників та другої компанії-заявника у жовтні 2006 року, потім – у приміщенні першої компанії-заявника у вересні 2007 року. Загалом тривалість досудового розслідування становила три з половиною роки.</p> <p>Слухання справи районним судом розпочалось у травні 2009 року із заслуховування свідків. Іноді слухання відкладались у зв'язку із неможливістю прибуття учасників провадження або їхніх представників за станом здоров'я або з інших особистих обставин. У червні 2012 року за результатами судового розгляду заявників було виправдано. Суд зазначив, що спостереження та нагляд за заявниками не були законними, а всі зібрані за результатами цих дій докази є недопустимими. Генеральний прокурор оскаржив виправдувальний вирок суду, в результаті чого апеляційний суд визнав заявників винними у червні 2013 року та зазначив, що діяльність зі спостереження та нагляду була законною, а докази, зібрані під час таких процесуальних дій, є допустимими.</p> <p>Всі заявники подали касаційні скарги на рішення апеляції, проте Верховний суд у червні 2013 року залишив оскаржуваний вирок у силі. Суд зазначив, що судовий розгляд хоча і був близьким до порушення принципу надмірної тривалості, але відповідав вимозі розумного строку; окрім іншого, суд також зазначив, що спостереження і нагляд за заявниками відповідали всім визначеним законодавством умовам та були конституційними.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на судовий розгляд у розумний строк).</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) щодо другого та третього заявників, і щодо першої та другої компаній-заявників.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>28/05/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>28/05/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF OKILJ v. SERBIA (Application no. 16019/15)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>9 травня 2005 року заявник звернувся до суду з позовом про визнання права власності на 265 акцій компанії Tri Grozda a.d. Beograd.</p> <p>14 вересня 2007 року суд першої інстанції у м. Белград ухвалив</p>

	<p>рішення на користь заявника.</p> <p>13 грудня 2011 року Белградський апеляційний суд скасував рішення суду першої інстанції та відмовив у задоволенні вимог заявника.</p> <p>3 квітня 2012 року заявник звернувся з конституційною скаргою, стверджуючи про порушення свого права на судовий розгляд протягом розумного строку та вимагаючи сплати компенсації у зв'язку з таким порушенням.</p> <p>23 вересня 2014 року Конституційний суд встановив факт порушення права заявника на судовий розгляд протягом розумного строку, та зазначив, що встановлення порушення являє собою достатню компенсацію, оскільки номінальна вартість акцій, що були предметом спору в суді першої інстанції, становила трохи більше 200 євро, а тому справа не була значною для заявника. Окрім іншого, суд зазначив, що заявник не сприяв швидкому розгляду справи, оскільки він не подав конституційну скаргу раніше.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	28/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	28/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF CONSTRUCT CONFORT S.R.L. v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA (Application no. 16974/15)
Зміст:	<p>Компанія-заявник є товариством з обмеженою відповідальністю, що зареєстрована відповідно до законодавства Молдови.</p> <p>24 грудня 2012 та 21 червня 2013 року компанія-заявник порушила два окремих цивільних провадження, оскаржуючи два рішення державної податкової інспекції щодо накладення на неї штрафів за недотримання правил сплати податку на додану вартість.</p> <p>5 вересня 2013 року ці два провадження були об'єднані.</p> <p>26 грудня 2013 року районний суд підтримав скарги компанії-заявника та скасував оскаржувані рішення податкової інспекції. Представник податкової інспекції був відсутній на цьому судовому засіданні, хоча про час і місце його проведення був проінформований заздалегідь.</p> <p>5 лютого 2014 року податкова інспекція звернулася до суду з апеляційною скаргою на рішення суду від 26 грудня 2013 року. Примітно, що клопотання про поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження податкова інспекція до основної скарги не</p>

	<p>додала. Компанія-заявник заперечила проти апеляційної скарги, мотивуючи це тим, що тридцятиденний строк для оскарження рішення суду першої інстанції вже минув, а податкова інспекція про поновлення такого строку своє клопотання не подавала.</p> <p>Рішенням від 3 вересня 2014 року суд апеляційної інстанції вказав на пропуск податковою інспекцією строку для оскарження рішення суду, що сплив 27 січня 2014 року, а тому апеляційна скарга була повернута.</p> <p>Податкова інспекція оскаржила рішення апеляційної інстанції про повернення апеляційної скарги до Верховного суду. 8 жовтня 2014 року Верховний суд скасував рішення апеляційного суду від 3 вересня 2014 року та зазначив, що апеляційний суд не дотримався процесуальних норм при прийнятті рішення про повернення скарги інспекції. Зрештою, ця справа була повернута на новий розгляд до суду апеляційної інстанції.</p> <p>28 січня 2015 року, після повторного розгляду справи, суд апеляційної інстанції прийняв апеляційну скаргу податкової інспекції до провадження, розглянув справу по суті та скасував попереднє рішення суду, ухваливши рішення про необґрунтованість скарг компанії-заявника.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>28/05/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>28/05/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF VAN DE KOLK v. THE NETHERLANDS (Application no. 23192/15)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>19 серпня 2009 року заявника, якому на час подій було 19 років, було затримано за підозрою у розповсюдженні порнографічної продукції. Заявника було проінформовано про право на захисника.</p> <p>У подальшому, оскільки адвокат заявника не зміг прибути, працівники поліції розпочали його допит з метою встановлення анкетних даних та особи затриманого. Після допиту заявник проконсультувався зі своїм адвокатом по телефону. Під час розмови захисник порадив не відповідати на питання працівників поліції. Заявник зустрівся зі своїм адвокатом пізніше цього ж дня.</p> <p>20 серпня 2009 року заявника двічі було допитано, зокрема, щодо звинувачень у розповсюдженні дитячої порнографії. На початку</p>

	<p>допиту заявник вимагав присутності свого адвоката, проте його вимога задоволена не була, і допит було розпочато.</p> <p>Під час допиту у заявника стався, імовірно, епілептичний напад, який, за його словами, міг бути викликаний стресом та іншими обставинами.</p> <p>21 серпня цього ж року було проведено останній допит за участю заявника. Примітно, що всі допити були збережені на аудіо носії.</p> <p>Заявника було звільнено з відділку поліції 21 серпня 2009 року.</p> <p>25 березня 2012 року регіональний суд визнав заявника винним у пред'явленому обвинуваченні та призначив покарання у виді двох тижнів позбавлення волі та 80 годин громадських робіт. Суд зауважив, що право заявника на захист порушено не було, заявник мав можливість консультуватися зі своїм адвокатом.</p> <p>Заявник подав апеляцію.</p> <p>3 липня 2013 року суд апеляційної інстанції скасував вирок суду першої інстанції, визнав заявника винним у пред'явленому обвинуваченні та призначив покарання у виді 40 годин громадських робіт. Суд також не вбачав порушення права заявника на захист.</p> <p>Заявник подав скаргу до Верховного суду, проте 18 листопада 2014 року вона була відхилена.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 та підпункту с) пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>28/05/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>28/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF ZAMMIT AND VASSALLO v. MALTA</u> (Application no. 43675/16)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявники успадкували нерухоме майно від своїх предків. Власність була передана третім особам титулом тимчасового емфітевзису за фіксовану оплату на період сімнадцять років, що мав закінчуватися у 1990 році.</p> <p>У 1989 році заявники дізналися, що їхнє нерухоме майно було знесене у зв'язку із втіленням державного проекту по очищенню міських нетрів з метою створення місця для побудови соціального житла.</p> <p>У 1999 році Уповноважений з питань земель запропонував заявникам виплачувати приблизно 36,39 євро на рік як компенсацію суми, яку вони втрачали, не надаючи свою власність в оренду;</p>

	<p>заявники відмовилися, оскільки ця сума була значно меншою за орендну плату, яку вони отримували раніше.</p> <p>Надалі, земельний комісар звернувся до Земельного арбітражного суду з вимогою про передачу майна та призначення заявникам компенсації. Провадження у Земельному арбітражному суді тривало до березня 2012 року. В результаті розгляду справи Земельний арбітражний суд встановив фіксовану орендну ставку у розмірі 158,40 євро на рік.</p> <p>16 квітня 2012 року заявники звернулися до Конституційного суду. У своїх скаргах вони стверджували, що вилучення їхнього майна та знесення будинків було незаконним та фактично становило експропріацію; вимагали скасувати рішення Земельного арбітражного суду та відшкодувати завдану їм шкоду.</p> <p>Конституційний Суд постановив, що знесення нерухомості було незаконним, однак така незаконність була надалі санкціонована/узаконена, коли держава набула спірне майно у володіння. Суд констатував порушення права власності заявників, оскільки з 1989 року компенсація за вилучення майна та знесення нерухомості заявникам сплачена не була. Врахувавши невеликий розмір нерухомості, площу ділянки, на якій вона знаходилася, Конституційний Суд присудив відшкодування моральної шкоди у розмірі 1500 євро, яка була співрозмірною заподіяній шкоді та мала бути розділена між заявниками.</p> <p>Примітно, що на дату подачі скарги до ЄСПЛ заявники не отримали жодної компенсації. Їхня нерухомість була перебудована під соціальне житло.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	28/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	28/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF YEGOROV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 77208/16 and 4 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники були притягнуті до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, а саме – керування автотранспортним засобом у нетверезому стані. Громадянина Содомцева також було визнано винним у вчиненні адміністративного правопорушення за відмову пройти тест на вміст алкоголю. Суд

	<p>призначив заявникам штрафи у розмірі 30 тис. російських рублів та тимчасово позбавив права керування автотранспортними засобами. Заявники стверджували про упередженість суду при розгляді їх справ.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	28/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	28/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF CLASENS v. BELGIUM (Application no. 26564/16)
Зміст:	<p>У квітні 2016 року в Брюсселі та Валлонії відбулися масові протести тюремних наглядачів. У результаті необхідний мінімальний рівень забезпечення не було надано в тюрмах зі звичайним режимом, більшою чи меншою мірою це залежало від тюрми, в якій відбувалися страйки.</p> <p>У травні 2016 року заявник звернувся із заявою в надзвичайному порядку до Голови Трибуналу, вимагаючи від органів держави відновити гарантовані умови режиму, водночас скаржився на неналежні умови його ув'язнення. Наступного дня Голова Трибуналу частково задовольнив скаргу заявника та зобов'язав органи влади надати або відновити гарантований рівень забезпечення, а у разі невиконання цього встановив штраф у розмірі 10 000 євро за кожний день невиконання. Після спливу трьох тижнів невиконання заявник звернувся до суду, вимагаючи від держави сплати штрафу. У відповідь держава подала апеляцію.</p> <p>В квітні 2017 року суд апеляційної інстанції, до якого звернулася держава у перехідний період, залишив у силі більшість рішень Голови Трибуналу, проте зменшив суму штрафу до 250 євро за кожний день невиконання рішення. У своєму рішенні суд апеляційної інстанції зазначив, що умови перебування ув'язнених у місцях позбавлення волі значно погіршились, а тому мало місце порушення статті 3 Конвенції.</p> <p>Мітинги в тюрмі Ітре завершилися у червні 2016 року. Надалі наглядова рада тюрми підготувала висновок про умови перебування засуджених. Із 7 по 9 травня 2016 року Європейський комітет із запобігання катуванням та нелюдському чи принизливому</p>

	поводженню або покаранню здійснив спеціальний візит до тюрми Ітре.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 3 Конвенції.
Дата прийняття:	28/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	28/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SIDOROVA v. RUSSIA (Application no. 35722/15)
Зміст:	<p>У період між 2012 та 2014 роками заявниця скаржилася до місцевого відділку поліції з приводу незаконного використання її земельної ділянки біля житлового будинку, де проживала її родина.</p> <p>Вона також стверджувала, що на неї було заплановано декілька замахів.</p> <p>15 січня 2014 року голова департаменту поліції направив листа до наркологічно-психіатричної служби, в якому просив цю службу перевірити психічний стан заявниці.</p> <p>28 та 29 січня 2014 року психіатр допитав сусідів заявниці щодо того, чи помічали сусіди її дивну поведінку.</p> <p>30 січня 2014 року психіатр відвідав заявницю за місцем її проживання.</p> <p>31 січня 2014 року психіатр проінформував поліцію, що психічних розладів у заявниці немає.</p> <p>12 березня 2014 року суд задовольнив скаргу заявниці про незаконність дій психіатра, а саме що дії з обстеження заявниці не відповідали вимогам закону та не були проведені за її згоди.</p> <p>17 березня 2014 року заявниця звернулася до суду зі скаргою на рішення поліції про необхідність проведення її огляду психіатром, та зазначила, що такі дії становили втручання у її приватне життя.</p> <p>29 квітня 2014 року суд відхилив скаргу заявниці на рішення поліції, та зазначив, що дії поліції ґрунтувалися на вимогах закону.</p> <p>22 червня 2014 року апеляційний суд підтримав рішення суду першої інстанції.</p> <p>17 грудня 2014 року апеляційний суд відмовив заявниці у наданні дозволу на подачу касаційної скарги.</p> <p>26 березня 2015 року Верховний суд Російської Федерації постановив аналогічне рішення.</p>
Констатоване	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і

порушення (стаття):	сімейного життя).
Дата прийняття:	28/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	28/05/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF ISAYEVA AND OTHERS v. RUSSIA</u> <i>(Applications nos. 53075/08 and 9 others – see appended list)</i>
Зміст:	Обставини цієї справи є аналогічними до обставин справи КНАМКНОУЄВА AND OTHERS v. RUSSIA, описаних вище.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у матеріальному аспекті. Порушення статті 2 Конвенції у процесуальному аспекті у зв'язку із непроведенням ефективного розслідування обставин зникнення родичів заявників. Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із реакцією держави на зникнення родичів заявників та їх страждання у зв'язку із цим. Відсутність порушення статті 3 Конвенції щодо стверджуваного жорстокого поведіння з В. Дадахаєвим. Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість) щодо всіх заявників у зв'язку з їх незаконним затриманням. Порушення статті 13 (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 2 Конвенції щодо всіх заявників.
Дата прийняття:	29/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	29/05/2019 (Велика Палата)
Назва:	<u>PROCEEDINGS UNDER ARTICLE 46 § 4 IN THE CASE OF ILGAR MAMMADOV v. AZERBAIJAN</u> <i>(Application no. 15172/13)</i>
Зміст:	Заявник є політичним блогером та активістом, який у 2013 році також заявив про свої наміри балотуватися на посаду Президента. Його було поміщено під варту у лютому 2013 року після публікації ним у своєму блозі інформації про масові безлади у місті. Окрім іншого, він заявляв, що таким чином люди реагують на масову корупцію державних посадовців.

	<p>Заявникові було пред'явлено обвинувачення в організації та активній участі у порушенні громадського порядку, а також участі в масових безладах, що становили загрозу життю або здоров'ю посадовців. В березні 2014 року заявника було визнано винним у пред'явленому обвинуваченні та призначено покарання у виді семи років позбавлення волі.</p> <p><u><i>Рішенням Палати</i></u> від 22 травня 2014 року Суд констатував порушення пункту 1 статті 5 Конвенції, пункту 4 статті 5 Конвенції, пункту 2 статті 6 Конвенції та статті 8 Конвенції.</p> <p>Комітет Міністрів вперше розглянув справу в грудні 2014 року. Він прийняв численні рішення та тимчасові резолюції, якими підкреслювався обов'язок держави відповідно до пункту 1 статті 46 Конвенції прийняти окремі заходи для припинення будь-яких порушень, які були встановлені, і нейтралізувати їх наслідки, щоб повернути п. Мамедова в положення, яке він мав би до порушення своїх прав (<i>restitutio in integrum</i>). Він підкреслив фундаментальні недоліки у кримінальному провадженні, розкриті висновками Суду за статтею 18 у поєднанні зі статтею 5 Конвенції, і закликав терміново звільнити п. Мамедова. Проте заявник надалі залишався ув'язненим у зв'язку із порушеними проти нього кримінальними справами. У жовтні 2017 року Комітет надіслав Азербайджану офіційне повідомлення, що, на його думку, держава не виконала зобов'язання за Конвенцією, що є першим кроком у процедурі порушення згідно пункту 4 статті 46 Конвенції. Додатково до цієї процедури Комітет Міністрів у грудні 2017 року передав до Суду питання про виконання Азербайджаном його зобов'язання за пунктом 1 статті 46 Конвенції. П. Мамедова було звільнено від відбування покарання з випробуванням у серпні 2018 року. У березні 2019 року Верховний суд зменшив строк ув'язнення заявника, та вказав що той вважається таким, що відбув покарання. В листопаді 2017 року Суд встановив, що судовий розгляд стосовно заявника за аналогічними обвинуваченнями, що і в 2014 році, також становив порушення його права (<u><i>друге рішення Мамедова</i></u>).</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 46 Конвенції (обов'язкова сила рішень та їх виконання).</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 27.05.2019 по 31.05.2019 / Відпов. за вип.: Тарасенко О. Ю., Мордас Д. П., Бабанли Р. Ш. – Київ, 2019. – Вип. 19. – 16 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер і не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua